

OBWIESZCZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 22 lipca 2002 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Na podstawie art. 149 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668 i z 2000 r. Nr 12, poz. 136) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 3 lipca 1984 r. zmieniającą ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 34, poz. 184),
- 2) ustawą z dnia 23 października 1987 r. o zmianach w zakresie działania niektórych naczelnych i centralnych organów administracji państwowej (Dz. U. Nr 33, poz. 180),
- 3) ustawą z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192),
- 4) ustawą z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198),
- 5) ustawą z dnia 19 lipca 1990 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 73, poz. 431),
- 6) ustawą z dnia 27 lipca 1991 r. o zmianie ustawy — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 73, poz. 321),
- 7) ustawą z dnia 14 września 1991 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 94, poz. 419),
- 8) ustawą z dnia 17 kwietnia 1993 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 40, poz. 184),
- 9) ustawą z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 127, poz. 593),
- 10) ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083),
- 11) ustawą z dnia 1 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 113, poz. 732),
- 12) ustawą z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770),
- 13) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 14) ustawą z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1802),
- 15) ustawą z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania ak-

tów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268),

- 16) ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 60, poz. 610),
- 17) ustawą z dnia 25 lipca 2001 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich oraz obrocie tymi wyrobami (Dz. U. Nr 128, poz. 1401),
- 18) ustawą z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353),
- 19) ustawą z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 1368),
- 20) wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2001 r. sygn. akt P. 6/2001 (Dz. U. Nr 131, poz. 1478),
- 21) wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2002 r. sygn. akt SK. 5/02 (Dz. U. Nr 84, poz. 763)

i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania tekstu jednolitego.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230), który stanowi:
Art. 48. „2. Dotychczasowe orzeczenia o przymusie leczenia, wydane na podstawie ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu, uznaje się za orzeczenia dotyczące poddania się obowiązkowi leczenia w rozumieniu niniejszej ustawy.”;
- 2) art. 2 ustawy z dnia 3 lipca 1984 r. zmieniającej ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 34, poz. 184), który stanowi:
„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 3) art. 23 ustawy z dnia 23 października 1987 r. o zmianach w zakresie działania niektórych naczelnych i centralnych organów administracji państwowej (Dz. U. Nr 33, poz. 180), który stanowi:
„Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 4) art. 80 i 81 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192), które stanowią:

„Art. 80. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upoważnień, o których mowa w art. 1—43 pkt 1 i w art. 44—79, zachowują moc do czasu wydania przepisów na podstawie upoważnień w brzmieniu określonym ustawą.

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.”;

- 5) art. 47 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198), który stanowi:

„Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem 27 maja 1990 r.”;

- 6) art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 1990 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 73, poz. 431), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie 30 dnia od daty ogłoszenia.”;

- 7) art. 7 ustawy z dnia 27 lipca 1991 r. o zmianie ustawy — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 73, poz. 321), który stanowi:

„Art. 7. 1. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1991 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy art. 1 pkt 15, 38, 39, 41 lit. a) i 48 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.”;

- 8) art. 3 ustawy z dnia 14 września 1991 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 94, poz. 419), który stanowi:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 9) art. 2—4 ustawy z dnia 17 kwietnia 1993 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 40, poz. 184), które stanowią:

„Art. 2. 1. Podmioty, którym na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów wydano zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, przedłożą, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, posiadane zezwolenia właściwym organom w celu oznaczenia terminu ich ważności.

2. Przy oznaczaniu terminu ważności zezwolenia przepis art. 18 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku nieprzedłożenia zezwolenia właściwemu organowi w terminie określonym w ust. 1, zezwolenie traci ważność.

- Art. 3. Do spraw o wydanie zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych — wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy — mają zastosowanie przepisy tej ustawy.
- Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 10) art. 2—8 ustawy z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 127, poz. 593), które stanowią:
- „Art. 2. Komisje do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi, działające na podstawie dotychczasowych przepisów, stają się, z dniem wejścia w życie ustawy, gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Art. 3. 1. Dotychczasowe zadania i kompetencje Pełnomocnika Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zadania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stają się, z dniem wejścia w życie ustawy, zadaniami i kompetencjami Agencji, o której mowa w art. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Projekt statutu Agencji przygotowuje dyrektor Agencji w terminie 30 dni od dnia powołania na stanowisko.
- Art. 4. 1. Podmioty, którym na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów wydano zezwolenia na obrót hurtowy piwem, winami, miodami pitnymi oraz innymi napojami o zawartości do 18% alkoholu (bez piwa) na czas nieoznaczony, przedłożą Ministrowi Przemysłu i Handlu, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy, posiadane zezwolenia w celu oznaczenia terminu ich ważności na 2 lata od dnia oznaczenia, bez pobierania opłaty skarbowej.
2. W przypadku nieprzedłożenia zezwolenia w terminie określonym w ust. 1, zezwolenie wygasa.
- Art. 5. Wygasają, z dniem 31 grudnia 1996 r., zezwolenia na prowadzenie obrotu hurtowego wyrobami spirytusowymi, wydane na czas nieoznaczony na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.
- Art. 6. Do spraw o wydanie zezwolenia na prowadzenie hurtowego obrotu napojami alkoholowymi, wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, mają zastosowanie przepisy tej ustawy.
- Art. 7. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.
- Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 11) art. 18 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), który stanowi:
- „Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.”;
- 12) art. 2 i 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 113, poz. 732), które stanowią:
- „Art. 2. 1. Obowiązek wnoszenia opłat przewidzianych w art. 11¹ ustawy wymienionej w art. 1 dotyczy również podmiotów posiadających zezwolenia wydane na podstawie art. 18 tej ustawy przed dniem 29 grudnia 1996 r., z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, wnoszą opłatę za rok 1997 pomniejszoną o wysokość opłaty skarbowej pobranej przy wydaniu zezwolenia.
3. Podmioty, które nie dokonały opłaty, o której mowa w ust. 2, obowiązane są wnieść ją w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
4. Niedokonanie opłaty za rok 1997 w terminie określonym w ust. 3 powoduje wygaśnięcie zezwolenia.
5. Podmiotom, o których mowa w ust. 1, które dokonały opłaty za korzystanie z zezwoleń w 1997 r. w wysokości wyższej niż określona w ust. 2, zalicza się powstałą stąd różnicę na poczet opłaty za korzystanie z zezwolenia w 1998 r., chyba że zainteresowany podmiot wystąpi o jej zwrot.
- Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że art. 1 pkt 3 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.”;
- 13) art. 99 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który stanowi:
- „Art. 99. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., z tym że przepisy art. 12—98 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 14) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:

- „Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1—3, 5—10 i 12—36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;
- 15) art. 75 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136 i Nr 122, poz. 1323 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1802), który stanowi:
- „Art. 75. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem:
- 1) art. 71, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1999 r.,
  - 2) art. 5 pkt 6 i 8, art. 8 pkt 3, art. 25 pkt 26 i art. 29 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 2000 r.,
  - 3) art. 24 pkt 6—10 i art. 41 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2000 r.,
  - 4) art. 63 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2000 r.,
  - 5) art. 2, art. 14 pkt 2 lit. a), c)—e), pkt 3, 4 i 5 lit. a), art. 15 pkt 10 lit. d), art. 26 pkt 1, art. 30 pkt 1, art. 39 pkt 1 lit. a), art. 40 pkt 2 lit. b), art. 46 pkt 1 i 3 i art. 62, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
  - 6) art. 25 pkt 20, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2001 r.,
  - 7) art. 46 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.”;
- 16) art. 78 i 79 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), które stanowią:
- „Art. 78. Akty wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc do czasu ich zastąpienia przez akty wydane na podstawie niniejszej ustawy.
- Art. 79. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów:
- 1) art. 74, który wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2000 r.,
  - 2) art. 27 pkt 5 lit. b) i c), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.,
  - 3) art. 61, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.”;
- 17) art. 4—6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 60, poz. 610), które stanowią:
- „Art. 4. 1. Zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi udzielone przez Ministra Gospodarki przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pozostają w mocy do czasu upływu terminu ich ważności.
2. Do spraw o wydanie zezwoleń, o których mowa w ust. 1, wszczętych a niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mają zastosowanie przepisy tej ustawy.
- Art. 5. 1. Rada gminy podejmuje uchwałę o rozwiązaniu dotychczasowej gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Zarząd gminy podejmuje uchwałę o powołaniu gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie uchwały rady gminy w sprawie rozwiązania dotychczasowej gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:
- 1) art. 1 pkt 13 lit. b) i pkt 14 — w zakresie art. 13¹ ust. 1—3 i 5—10 — oraz pkt 29, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia,
  - 2) art. 1 pkt 14 — w zakresie art. 13¹ ust. 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.,
  - 3) art. 1 pkt 31, który wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 18) art. 43 ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich oraz obrocie tymi wyrobami (Dz. U. Nr 128, poz. 1401), który stanowi:
- „Art. 43. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 19) art. 70 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353), który stanowi:
- „Art. 70. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.”;
- 20) art. 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 1368), który stanowi:
- „Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”

Załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia
z dnia 22 lipca 2002 r. (poz. 1231)

USTAWA

z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu, stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1.¹ Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniają warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, współdziałają również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Art. 2. 1. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia w kraju,

- 4) ograniczanie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

2.² Zadania, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się w założeniach polityki społeczno-gospodarczej w postaci Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zatwierdzonego przez Radę Ministrów.

Art. 2¹. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) najbliższa okolica punktu sprzedaży napojów alkoholowych — obszar mierzony od granicy obiektu, zamknięty trwałą przeszkodą o charakterze faktycznym, taką jak krawędź jezdni, zabudowa, która ze względu na swój charakter uniemożliwia dostęp oraz kontakt wzrokowy i głosowy, mur bez przejść oraz ciek wodny bez bliskich przepraw,
- 2) promocja napojów alkoholowych — publiczną degustację napojów alkoholowych, rozdawanie rekwizytów związanych z napojami alkoholowymi, organizowanie premiowanej sprzedaży napojów alkoholowych, a także inne formy publicznego zachęcania do nabywania napojów alkoholowych z wyłączeniem konkursów opartych na zakupie napojów alkoholowych,
- 3) reklama napojów alkoholowych — publiczne rozpowszechnianie znaków towarowych napojów alkoholowych lub symboli graficznych z nimi związanych, a także nazw i symboli graficznych przedsiębiorców produkujących napoje alkoholowe, nie różniących się od nazw i symboli graficznych napojów alkoholowych, służące popularyzowaniu znaków towarowych napojów alkoholowych; za reklamę nie uważa się informacji używanych do celów handlowych pomiędzy przedsiębiorcami zajmującymi się produkcją, obrotem hurtowym i handlem napojami alkoholowymi,

¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 127, poz. 593), która weszła w życie z dniem 29 grudnia 1996 r., oraz przez art. 47 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

² W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 września 1996 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 127, poz. 593), która weszła w życie z dniem 29 grudnia 1996 r.

³ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 60, poz. 610), która weszła w życie z dniem 28 czerwca 2001 r.

- 4) sponsorowanie — bezpośrednio lub pośrednio finansowanie lub współfinansowanie działalności osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej dla upowszechniania, utrwalania lub podniesienia renomy nazwy, producenta lub dystrybutora, znaku towarowego lub innego oznaczenia indywidualizującego przedsiębiorcę, jego działalność, towar lub usługę,
- 5) informowanie o sponsorowaniu — prezentowanie informacji zawierającej nazwę sponsora lub jego znak towarowy w związku ze sponsorowaniem,
- 6) wydzielone stoisko — miejsce ekspozycji napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży, w którym sprzedawca prowadzi bezpośrednią sprzedaż napojów alkoholowych, za ladą wydzielającą to miejsce od pozostałej części punktu; w przypadku punktów prowadzących sprzedaż samoobsługową wydzielonym stoiskiem jest oddzielony od pozostałych ciąg handlowy lub lada zamknięte własną kasą fiskalną rejestrującą prowadzoną sprzedaż; w wydzielonym stoisku nie powinny być sprzedawane inne towary niż napoje alkoholowe,
- 7) obrót hurtowy napojami alkoholowymi — zakup napojów alkoholowych w celu dalszej ich odsprzedaży przedsiębiorcom posiadającym właściwe zezwolenia.

Art. 3.⁴ 1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych jest celem działania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Agencją”.

2. Agencja podlega ministrowi właściwemu do spraw zdrowia⁵.

3. Do zadań Agencji należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie projektu Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz projektu podziału środków na jego realizację,
- 2) opiniowanie i przygotowywanie projektów aktów prawnych oraz planów działań w zakresie polityki dotyczącej alkoholu i problemów alkoholowych,
- 3) prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, opracowywanie ekspertyz oraz opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 4) udzielanie merytorycznej pomocy samorządom, instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, realizującym zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz zlecanie i finansowanie realizacji tych zadań,

- 5)⁶ współpraca z organami samorządu województw i pełnomocnikami, o których mowa w art. 4 ust. 3,
- 6) koordynacja i inicjowanie działań zwiększających skuteczność i dostępność leczenia odwykowego,
- 7) zlecanie i finansowanie zadań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 8) współpraca z organizacjami i instytucjami międzynarodowymi prowadzącymi działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 9)⁷ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

4. Agencja jest państwową jednostką budżetową.

5. Agencją kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw zdrowia⁵.

6. Organizację Agencji określa statut, nadany przez ministra właściwego do spraw zdrowia⁵.

Art. 4.⁴ 1.⁸ Samorząd województwa realizuje zadania, o których mowa w art. 1 i 2, w postaci wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2.⁹ Zarząd województwa odpowiada za koordynację przygotowania i realizację programu, o którym mowa w ust. 1, udziela pomocy merytorycznej instytucjom i osobom fizycznym realizującym zadania objęte tym programem oraz współdziała z innymi organami administracji publicznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

3.¹⁰ W celu realizacji programu, o którym mowa w ust. 1, zarząd województwa może powołać pełnomocnika.

4.¹¹ Środki finansowe na prowadzenie działań, o których mowa w ust. 2, ujmują się w budżecie województwa.

Art. 4.¹ 1.¹² Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁷ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁸ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁹ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6.

¹⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 6.

¹¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 3 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 6.

¹² Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 2.

należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 4) ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 6)¹³ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

2.¹⁴ Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. W celu realizacji programu zarząd gminy¹⁵ może powołać pełnomocnika.

3.¹⁶ Zarządy gmin¹⁵ powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

4. W skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5.¹⁷ Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

Art. 5.¹⁸ Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym.

Art. 6.¹⁹ Minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, a także minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zapewniają kształcenie niezbędnej liczby specjalistów z zakresu działalności profilaktycznej i leczniczej oraz podejmowanie badań nad alkoholem i związanymi z nim problemami.

Art. 7.²⁰ Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego, jednostki publicznej radiofonii i telewizji oraz inne właściwe organy i instytucje podejmują odpowiednie działania w zakresie rozwijania i popierania różnorodnych form działalności informacyjnej, kulturalnej i naukowej, mających na celu uświadamianie o szkodliwości nadużywania alkoholu dla jednostki oraz życia rodzinnego i społecznego, krzewienia trzeźwości i abstynencji oraz wykorzeniania szkodliwych zwyczajów i sposobów picia alkoholu.

Art. 8. (skreślony).²¹

Art. 9.²² 1. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

2. Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa.

3. Organ, o którym mowa w ust. 2, wydaje zezwolenie na obrót hurtowy przedsiębiorcom posiadającym siedzibę na terenie województwa.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, rodzaj dokumentów wymaganych przy składaniu wniosków o wydanie zezwoleń

¹³ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁵ Od dnia wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r. — wójt (burmistrz, prezydent miasta), stosownie do art. 99 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984).

¹⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁷ Dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 113, poz. 732), która weszła w życie z dniem 10 października 1997 r., oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁸ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 3.

²⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 3.

²¹ Przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 2.

²² W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 3.

na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, wzory wniosków oraz wzory informacji o sprzedaży napojów alkoholowych.

Art. 9¹.²³ 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, wydaje się oddzielnie na obrót hurtowy następującymi rodzajami napojów alkoholowych:

- 1) o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
- 2) o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa,
- 3) o zawartości powyżej 18% alkoholu.

2. Zezwolenia na obrót hurtowy wydaje się na czas oznaczony:

- 1) napojami alkoholowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 — nie dłuższy niż 2 lata,
- 2) napojami alkoholowymi, o których mowa w ust. 1 pkt 3 — nie dłuższy niż rok.

3. Dla zezwoleń, o których mowa w ust. 1 pkt 3, określa się limit w wysokości minimum 500 tys. litrów 100% alkoholu rocznie.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w odniesieniu do przedsiębiorców zaopatrujących statki, pociągi i samoloty. Maksymalny limit dla tych przedsiębiorców określa się w wysokości 2 tys. litrów 100% alkoholu rocznie.

Art. 9².²⁴ 1. Za wydanie zezwoleń oraz decyzji wprowadzających w zezwoleniach dodatkowe miejsca działalności gospodarczej pobierane są opłaty.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, wnoszone są na rachunek organu zezwalającego.

3. Opłaty za wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 1 i 2, ustala się w wysokości odpowiadającej równowartości 1 000 euro, ustalonej w dniu dokonywania opłaty według kursu kupna walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski.

4. Opłatę, o której mowa w ust. 3, podwyższa się o:

- 1) 50% w przypadku przedsiębiorców, których wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 25 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia tego roku,
- 2) 100% w przypadku przedsiębiorców, których wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 50 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia tego roku,

3) 200% w przypadku przedsiębiorców, których wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 100 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia tego roku,

4) 300% w przypadku przedsiębiorców, których wartość sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 200 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia tego roku.

5. Opłata, o której mowa w ust. 4, wnoszona jest wraz z pisemnym oświadczeniem o wartości sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych w roku poprzednim.

6. Opłatę za wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 9¹ ust. 1 pkt 3, ustala się w wysokości równowartości 10 500 euro za 500 tys. litrów 100% alkoholu, ustalonej według kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu dokonywania opłaty.

7. Opłatę, o której mowa w ust. 6, dla przedsiębiorców zaopatrujących statki, pociągi i samoloty ustala się stosownie do deklarowanego obrotu (nie więcej niż 2 tys. litrów 100% alkoholu rocznie).

8. Opłata za wydanie decyzji wprowadzającej dodatkowe miejsca działalności gospodarczej w stosunku do wymienionych w wydanych zezwoleniach, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, wynosi 50% stawki określonej dla zezwolenia.

Art. 9³.²⁴ 1. Opłaty, o których mowa w art. 9² ust. 1, mogą być wykorzystane przez zarządy województw wyłącznie na finansowanie zadań określonych w art. 4 ust. 1.

2. Zarządy województw mogą zlecać, w drodze porozumień, jednostkom samorządu powiatowego zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przekazywać środki finansowe na ich realizację.

Art. 9⁴.²⁴ Warunkiem prowadzenia działalności na podstawie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, jest:

- 1) przekazywanie organowi zezwalającemu informacji o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) sprzedaż napojów alkoholowych, wymienionych w zezwoleniu, wyłącznie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie na obrót hurtowy tymi napojami lub zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych,

3) prowadzenie obrotu hurtowego tylko napojami alkoholowymi oznaczonymi znakami skarbowymi akcyzy, o ile wymóg oznaczania tymi znakami wynika z innych przepisów,

²³ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 3.

²⁴ Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 3.

- 4) zaopatrywanie się w napoje alkoholowe, wymienione w zezwoleniu, u producentów oraz u przedsiębiorców posiadających zezwolenie na obrót hurtowy tymi napojami,
- 5) posiadanie tytułu prawnego do korzystania ze stacjonarnego magazynu dostosowanego do przechowywania napojów alkoholowych,
- 6) niezaleganie przez przedsiębiorcę z realizacją ciężących na nim zobowiązań podatkowych oraz wynikających z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych,
- 7) wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscach wymienionych w zezwoleniu,
- 8) zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego przedsiębiorcy, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany,
- 9) przestrzeganie innych warunków określonych przepisami prawa.

Art. 9^{5.24} 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, cofa się w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania warunków określonych w art. 9⁴,
- 2) wprowadzenia do obrotu napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- 3) powtarzającego się zakłócania porządku publicznego w miejscu obrotu,
- 4) popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie,
- 5) przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 9² ust. 5,
- 6) orzeczenia wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

2. Zezwolenia, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, wygasają w przypadku:

- 1) likwidacji przedsiębiorstwa lub zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia hurtowego obrotu napojami alkoholowymi,
- 2) utraty warunków wymaganych do uzyskania zezwolenia,
- 3) upływu terminu ważności zezwolenia,
- 4) zmiany przedsiębiorcy, któremu udzielono zezwolenia.

3. Na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło z przyczyn wymienionych w ust. 2, organ ze-

zwalający może określić termin przeznaczony na wyprzedzący posiadanych zapasów napojów alkoholowych. Termin ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia.

4. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwoleń, o których mowa w art. 9¹ ust. 1, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

Art. 9^{6.24} Sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, prowadzi się w wyodrębnionych punktach sprzedaży, którymi są:

- 1) sklepy branżowe ze sprzedażą napojów alkoholowych,
- 2) wydzielone stoiska w innych placówkach handlowych.

Art. 10²⁵ Akty prawne wpływające na strukturę cen napojów alkoholowych powinny służyć ograniczeniu spożycia tych napojów oraz zmianie struktury ich spożycia na rzecz napojów o niskiej zawartości procentowej alkoholu.

Art. 11. 1²⁶ Na wydatki związane z realizacją Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczona jest corocznie z budżetu państwa środki w wysokości 1% podatku akcyzowego od wyrobów alkoholowych.

2.²⁷ Środki, o których mowa w ust. 1, są przeznaczone w szczególności na różne formy pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, działalność informacyjną i wychowawczą, kształcenie specjalistów i prowadzenie badań naukowych nad problemami alkoholowymi.

3. (skreślony).²⁸

Art. 11^{1.29} 1. W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18.

²⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 12 ustawy z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 136), która weszła w życie z dniem 23 lutego 2000 r.

²⁸ Przez art. 1 pkt 9 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2, dodany przez art. 47 pkt 4 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6, a następnie skreślony przez art. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 3.

²⁹ Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza.

2.³⁰ Opłatę, o której mowa w ust. 1, pobiera się co-rocennie w wysokości odpowiadającej:

- 1) równowartości 125 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia wydania zezwolenia, za każdy rok objęty zezwoleniem na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa,
- 2) równowartości 125 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia wydania zezwolenia, za każdy rok objęty zezwoleniem na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) równowartości 500 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia wydania zezwolenia, za każdy rok objęty zezwoleniem na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

3. Opłatę, o której mowa w ust. 2, podwyższa się:

- 1)³¹ o 50% w przypadku punktów sprzedaży, których wartość sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 10 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia 31 grudnia tego roku,
- 2)³² o 100% w przypadku punktów sprzedaży, których wartość sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 30 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia 31 grudnia tego roku,
- 3)³³ o 300% w przypadku punktów sprzedaży, których wartość sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 60 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia tego roku,
- 4)³³ o 500% w przypadku punktów sprzedaży, których wartość sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim przekroczyła równowartość 100 000 euro, ustaloną przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia tego roku.

4. Opłata, o której mowa w ust. 1, wnoszona jest do kasy gminy w każdym kolejnym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem, w terminie do dnia 31 stycznia danego roku, wraz z pisemnym oświadczeniem o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim.

³⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

³¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 3.

³² W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 3.

³³ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 3.

5. W roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia, z tym że pierwsza opłata wnoszona jest przed wydaniem zezwolenia.

Art. 12.³⁴ 1.³⁵ Rada gminy ustala, w drodze uchwały, dla terenu gminy (miasta) liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.

2.³⁶ Rada gminy określa, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy (miasta) miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunki sprzedaży tych napojów.

3.³⁷ W miejscowościach, w których rozmieszczone są jednostki wojskowe, liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych są ustalane przez radę gminy po zasięgnięciu opinii właściwych dowódców garnizonów.

4. Liczba punktów sprzedaży, o których mowa w ust. 1, oraz usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych powinny być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu, określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Art. 13. 1. Napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy.

2.³⁸ W miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidoczniiona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu.

3. (skreślony).³⁹

Art. 13^{1.40} 1.⁴¹ Zabrania się reklamy i promocji na obszarze kraju napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod

³⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 kwietnia 1993 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 40, poz. 184), która weszła w życie z dniem 19 czerwca 1993 r.

³⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

³⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 2.

³⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

³⁸ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

³⁹ Przez art. 1 pkt 13 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.

⁴⁰ Dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁴¹ Wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.

warunkiem iż nie jest kierowana do małoletnich lub prowadzona poprzez budowanie skojarzeń z:

- 1) atrakcyjnością seksualną,
- 2) relaksem lub wypoczynkiem,
- 3) sportem,
- 4) nauką, pracą lub sukcesem zawodowym,
- 5) zdrowiem lub sukcesem życiowym.

2.⁴¹ Reklama i promocja piwa, o której mowa w ust. 1, nie może być prowadzona:

- 1) w telewizji, radiu, kinie i teatrze między godziną 6⁰⁰ a 23⁰⁰,
- 2) na kasetach wideo i innych nośnikach,
- 3) w prasie młodzieżowej i dziecięcej,
- 4) na okładkach dzienników i czasopism,
- 5) na słupach, tablicach oraz innych stałych i ruchomych powierzchniach wykorzystywanych do reklamy,
- 6) przy udziale małoletnich.

3.⁴¹ Zabrania się reklamy, promocji produktów i usług, których nazwa, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie wykorzystuje podobieństwo lub jest tożsame z oznaczeniem napoju alkoholowego lub innym symbolem obiektywnie odnoszącym się do napoju alkoholowego.

4.⁴² Zabrania się reklamy i promocji przedsiębiorców oraz innych podmiotów, które w swoim wizerunku reklamowym wykorzystują nazwę, znak towarowy, kształt graficzny lub opakowanie związane z napojem alkoholowym, jego producentem lub dystrybutorem.

5.⁴¹ Zabrania się informowania o sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów zawierających do 18% alkoholu imprez sportowych, koncertów muzycznych oraz innych imprez masowych w jakikolwiek inny sposób niż poprzez umieszczanie na zaproszeniu, bilecie, plakacie lub tablicy informacyjnej związanej z określoną imprezą nazwy lub znaku towarowego producenta lub dystrybutora, z zastrzeżeniem ust. 6.

6.⁴¹ Informowanie, o którym mowa w ust. 5, może być prowadzone w radiu i telewizji pod warunkiem, iż będzie ograniczone wyłącznie do podania nazwy producenta lub dystrybutora napojów zawierających do 18% alkoholu, a informacja ta nie będzie prezentowana w telewizji przez osobę fizyczną lub z wykorzystaniem wizerunku postaci ludzkiej.

7.⁴¹ Zabrania się informowania o, innym niż określone w ust. 5, sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów zawierających do 18% alkoholu oraz informowania o sponsorowaniu przez producentów i dystrybutorów napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

8.⁴¹ Zakaz określony w ust. 1 dotyczy również wydawnictw promocyjno-reklamowych przekazywanych przez producentów, dystrybutorów lub handlowców napojów alkoholowych klientom detalicznym.

9.⁴¹ Zakazy określone w ust. 1—8 nie obejmują reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej wewnątrz pomieszczeń hurtowni lub punktów prowadzących wyłącznie sprzedaż napojów alkoholowych oraz wewnątrz punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.

10.⁴¹ Zakazy określone w ust. 1—8 dotyczą osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które uczestniczą w prowadzeniu reklamy w charakterze zleceńodawcy, zleceniobiorcy i realizatora niezależnie od sposobu i formy jej prezentacji.

Art. 14. 1. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych:

- 1) na terenie szkół oraz innych zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych i domów studenckich,
- 2) na terenie zakładów pracy oraz miejsc zbiorowego żywienia pracowników,
- 3) w miejscach i czasie masowych zgromadzeń,
- 4)⁴³ w środkach i obiektach komunikacji publicznej,
- 5) (skreślony),⁴⁴
- 6) w obiektach zajmowanych przez organy wojskowe i spraw wewnętrznych, jak również w rejonie obiektów koszarowych i zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych.

2a.⁴⁵ Zabrania się spożywania napojów alkoholowych na ulicach, placach i w parkach, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.

1a. (skreślony).⁴⁶

2. (skreślony).⁴⁷

3. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu w ośrodkach szkoleniowych.

⁴³ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁴⁴ Przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 1990 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 73, poz. 431), która weszła w życie z dniem 28 listopada 1990 r.

⁴⁵ Dodany przez art. 1 pkt 15 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁴⁶ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 lipca 1984 r. zmieniającej ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 34, poz. 184), która weszła w życie z dniem 11 lipca 1984 r., a następnie skreślony przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 34.

⁴⁷ Przez art. 1 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 34.

⁴² Wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

4. Zabrania się sprzedaży i podawania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu w domach wypożyczynkowych.

5.⁴⁸ Sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu może się odbywać na imprezach na otwartym powietrzu tylko za zezwoleniem i tylko w miejscach do tego wyznaczonych.

6.⁴⁹ W innych niewymienionych miejscach, obiektach lub na określonych obszarach gminy, ze względu na ich charakter, rada gminy może wprowadzić czasowy lub stały zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych.

7.⁵⁰ Minister właściwy do spraw transportu oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, w drodze rozporządzenia, określą zasady i warunki sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na morskich statkach handlowych w żegludzie międzynarodowej, w pociągach i samolotach komunikacji międzynarodowej oraz w międzynarodowych portach morskich i lotniczych.

8.⁵¹ Minister właściwy do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, wypadki i okoliczności, w których, uwzględniając zwyczaje międzynarodowe, dopuszczalne jest podawanie i spożywanie nieznacznej ilości napojów alkoholowych.

Art. 15. 1.⁵² Zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych:

- 1) osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości,
- 2) osobom do lat 18,
- 3) na kredyt lub pod zastaw.

2.⁵³ W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.

Art. 16. 1.⁵⁴ Zabrania się wnoszenia napojów alkoholowych na teren zakładów pracy, obiektów wymienionych w art. 14 ust. 1 pkt 6, jak również stadionów i innych obiektów, w których odbywają się masowe im-

prezy sportowe i rozrywkowe, a także obiektów lub miejsc objętych zakazem wnoszenia napojów alkoholowych.

2. Osoby posiadające przy sobie napoje alkoholowe mają obowiązek przekazania ich do depozytu pod rygorem niewpuszczenia bądź usunięcia z terenu obiektów lub miejsc, o których mowa w ust. 1.

3.⁵⁵ Napoje alkoholowe wnoszone przez żołnierzy na teren obiektów wymienionych w art. 14 ust. 1 pkt 6 ulegają odebraniu i przekazaniu do depozytu.

4.⁵⁶ Minister Obrony Narodowej i minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z właściwymi ministrami, każdy w swoim zakresie działania, w drodze rozporządzeń, określają szczegółowe zasady i tryb postępowania w wypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz wysokość opłaty za przechowanie napojów alkoholowych w depozycie.

Art. 17. 1. Kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona mają obowiązek niedopuszczenia do pracy pracownika, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawił się on do pracy w stanie po użyciu alkoholu albo spożywał alkohol w czasie pracy. Okoliczności stanowiące podstawę decyzji powinny być podane pracownikowi do wiadomości.

2. Uprawnienia kierownika zakładu pracy, o którym mowa w ust. 1, służą również organowi nadrzędnemu nad danym zakładem pracy oraz organowi uprawnionemu do przeprowadzenia kontroli zakładu pracy.

3. Na żądanie pracownika, o którym mowa w ust. 1, kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona jest obowiązana zapewnić przeprowadzenie badania stanu trzeźwości pracownika.

Art. 18.⁵⁷ 1. Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydawanego przez właściwego wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), po zasięgnięciu opinii zarządu gminy⁵⁸.

1a.⁵⁹ Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży wydaje się oddzielnie na następujące rodzaje tych napojów:

⁴⁸ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁴⁹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁵¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2000 r. o zmianie niektórych upoważnień ustawowych do wydawania aktów normatywnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 120, poz. 1268), która weszła w życie z dniem 30 marca 2001 r.

⁵² Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁵³ Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁵⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁵⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁵⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 34.

⁵⁸ Z dniem wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r., stosownie do art. 99 ust. 4 ustawy, o której mowa w przypisie 15, nie stosuje się przepisów zobowiązujących wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do uzyskania stanowiska lub opinii zarządu gminy.

⁵⁹ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu.

2. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży są wydawane w granicach liczby punktów sprzedaży ustalonej przez radę gminy zgodnie z art. 12 ust. 1.

3.⁶⁰ Zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży wydaje się tylko wtedy, gdy punkt sprzedaży spełnia warunki sprzedaży i usytuowania odpowiadające zasadom określonym przez radę gminy zgodnie z art. 12 ust. 2.

4.⁶¹ Sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscach znajdujących się pod zarządem wojskowym lub jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych — położonych poza obiektami wymienionymi w art. 14 ust. 1 pkt 6 — może być prowadzona jedynie za zezwoleniem, o którym mowa w ust. 1, a ponadto za zgodą organów wojskowych określonych przez Ministra Obrony Narodowej lub resortu spraw wewnętrznych określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży — nie krótszy niż 2 lata.

6. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, cofa się w przypadku:

- 1) nieprzestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, zawartych w ustawie, a w szczególności sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- 2)⁶² powtarzającego się, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez daną placówkę,
- 3)⁶³ wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- 4) nieprzestrzegania warunków określonych w zezwoleniu,
- 5)⁶⁴ przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4,

⁶⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁶¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁶² W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁶³ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁶⁴ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. c) tiret czwarte ustawy wymienionej w przypisie 2.

6)⁶⁴ popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy⁶⁵ posiadającego zezwolenie,

7)⁶⁶ orzeczenia wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.

7.⁶⁷ W przypadkach, o których mowa w ust. 6 pkt 1 i 2, cofnięcie zezwolenia wymaga zasięgnięcia opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

7a.⁶⁸ Przedsiębiorca⁶⁵, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

8. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wygasa w przypadku:

- 1) likwidacji punktu sprzedaży,
- 2) upływu terminu ważności zezwolenia,
- 3) zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży,
- 4) zmiany przedsiębiorcy⁶⁵, któremu udzielono zezwolenia,
- 5)⁶⁹ niedokonania opłaty przewidzianej w art. 11¹ do 31 stycznia każdego roku kalendarzowego objętego zezwoleniem.

Art. 18^{1.70} 1. Na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom⁶⁵ posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych mogą być wydawane jednorazowe zezwolenia, do których nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 2 i ust. 5—8.

2. Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wydawane są na okres do 2 dni.

3. Opłata za jednorazowe zezwolenia, o których mowa w ust. 1, wnoszona jest do kasy gminy przed wydaniem zezwolenia w wysokości odpowiadającej

⁶⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 29 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. — Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770), który wszedł w życie z dniem 22 października 1997 r.

⁶⁶ Dodany przez art. 1 pkt 18 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁶⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁶⁸ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. d) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁶⁹ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. e) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1998 r.

⁷⁰ Dodany przez art. 1 pkt 15 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza.

1/12 rocznej opłaty za poszczególne rodzaje zezwoleń, o których mowa w art. 11¹ ust. 2 i art. 18 ust. 1a.

4.⁷¹ Przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wydawane na okres do dwóch lat. Do zezwoleń tych nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 2 i 5 oraz ust. 8 pkt 1 i 3.

5.⁷¹ Opłata za zezwolenia, o których mowa w ust. 4, wnoszona jest do kasy gminy przed wydaniem zezwolenia, w wysokości zgodnej z ustaloną w art. 11¹ ust. 2 i 3.

Art. 18².⁷² Dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ zezwolenia oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Art. 18³.⁷³ Do zezwoleń, o których mowa w art. 9, 18 i 18¹, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. — Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112), o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 19. 1. Rada Ministrów, ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny, w drodze rozporządzenia, może wprowadzać na czas określony na obszarze całego kraju albo jego części całkowity lub częściowy zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

2. W sytuacjach wymagających niezwłocznego działania Rada Ministrów może wprowadzić zakaz, o którym mowa w ust. 1, w innym trybie.

Art. 20.⁷⁴ Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi sprawozdanie z wykonania niniejszej ustawy.

Rozdział 2

Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu

Art. 21. 1.⁷⁵ Leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu prowadzą stacjonarne i niestacjonarne zakłady lecznictwa odwykowego oraz inne zakłady opieki zdrowotnej.

⁷¹ Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁷² Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 17 jako pierwsza oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁷³ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁷⁴ Ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1 skreślone przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁷⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 5 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 6.

2. Poddanie się leczeniu odwykowemu jest dobrowolne. Wyjątki od tej zasady określa ustawa.

3.⁷⁶ Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie leczenia odwykowego udzielane w zakładach opieki zdrowotnej.

Art. 22. 1.⁷⁷ Zarząd województwa organizuje na obszarze województwa całodobowe zakłady lecznictwa odwykowego oraz wojewódzki ośrodek terapii uzależnienia i współuzależnienia.

1a.⁷⁸ Starosta organizuje na obszarze powiatu inne niż wymienione w ust. 1 zakłady lecznictwa odwykowego.

2.⁷⁹ Minister właściwy do spraw zdrowia określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację, kwalifikacje personelu, zasady funkcjonowania i rodzaje zakładów lecznictwa odwykowego, a także innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz zasady współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi,
- 2) warunki, jakie powinny spełniać zakłady lecznicze dla osób uzależnionych od alkoholu prowadzone poza publicznymi zakładami opieki zdrowotnej,
- 3) regulaminy stacjonarnych zakładów lecznictwa odwykowego oraz domów pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości.

Art. 23.⁸⁰ 1.⁸¹ Członkowie rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, dotknięci następstwami nadużywania alkoholu przez osobę uzależnioną, uzyskują w publicznych zakładach opieki zdrowotnej świadczenia zdrowotne w zakresie terapii i rehabilitacji współuzależnienia oraz profilaktyki. Za świadczenia te od wymienionych osób nie pobiera się opłat.

2. Dzieci osób uzależnionych od alkoholu, dotknięte następstwami nadużywania alkoholu przez rodziców, uzyskują bezpłatnie pomoc psychologiczną i socjoterapeutyczną w publicznych zakładach opieki zdrowotnej i publicznych poradniach specjalistycznych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

⁷⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 5 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁷⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 6 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁷⁸ Dodany przez art. 47 pkt 6 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁷⁹ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 6 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁸⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁸¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 6.

3. Pomoc niesiona dzieciom przez osoby lub instytucje może być udzielona wbrew woli rodziców lub opiekunów będących w stanie nietrzeźwym.

Art. 24. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Art. 25. Na badanie, o którym mowa w art. 24, kieruje gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych⁸² właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy.

Art. 26. 1. Osoby, o których mowa w art. 24, jeżeli uzależnione są od alkoholu, zobowiązać można do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

2. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego orzeka sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych⁸² lub prokuratora. Do wniosku dołącza się zebraną dokumentację wraz z opinią biegłego, jeżeli badanie przez biegłego zostało przeprowadzone.

Art. 27. 1. W razie gdy w stosunku do osoby, której postępowanie dotyczy, brak jest opinii biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, sąd zarządza poddanie tej osoby odpowiednim badaniom.

2. Sąd może, jeżeli na podstawie opinii biegłego uzna to za niezbędne, zarządzić oddanie badanej osoby pod obserwację w zakładzie leczniczym na czas nie dłuższy niż 2 tygodnie. W wyjątkowych wypadkach, na wniosek zakładu, sąd może termin ten przedłużyć do 6 tygodni.

3. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje osobę, której postępowanie dotyczy.

4. Na postanowienie zarządzające oddanie pod obserwację do zakładu przysuguje zażalenie.

Art. 28. 1. W razie zarządzenia przez sąd badania przez biegłego lub oddania pod obserwację w zakładzie leczniczym osoba, której postępowanie dotyczy, obowiązana jest poddać się badaniom psychologicznym i psychiatrycznym oraz zabiegom niezbędnym do wykonania podstawowych badań laboratoryjnych pod warunkiem, że dokonywane są przez uprawnionych do tego pracowników służby zdrowia z zachowaniem wskazań wiedzy lekarskiej i nie zagrażają zdrowiu tej osoby.

⁸² W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 2.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia⁵ w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa tryb powoływania biegłych, zasady sporządzania opinii oraz warunki i sposób dokonywania badań, o których mowa w ust. 1.

Art. 29. Orzeczenie o obowiązku poddania się leczeniu zapada po przeprowadzeniu rozprawy, która powinna odbyć się w terminie jednego miesiąca od dnia wplywu wniosku.

Art. 30. 1.⁸³ W razie nieusprawiedliwionego niestawienia na rozprawę lub uchylania się od zarządzanego poddania się badaniu przez biegłego albo obserwacji w zakładzie leczniczym sąd może zarządzić przymusowe doprowadzenie przez organ Policji⁸⁴.

2.⁸⁵ Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Art. 31. 1. Orzekając o obowiązku poddania się leczeniu sąd może ustanowić na czas trwania tego obowiązku nadzór kuratora.

2. Osoba, wobec której ustanowiony został nadzór, ma obowiązek stawiania się na wezwanie sądu lub kuratora i wykonywania ich poleceń, dotyczących takiego postępowania w okresie nadzoru, które może się przyczynić do skrócenia czasu trwania obowiązku poddania się leczeniu.

3. Minister Sprawiedliwości oraz minister właściwy do spraw zdrowia⁵, w drodze rozporządzenia, określają szczegółowe zasady i tryb wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1.

Art. 32. 1. Sąd wzywa osobę, w stosunku do której orzeczony został prawomocnie obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, do stawienia się dobrowolnie w oznaczonym dniu we wskazanym zakładzie leczenia odwykowego w celu poddania się leczeniu, z zagrożeniem zastosowania przymusu w wypadku uchylania się od wykonania tego obowiązku.

2. Osoba, w stosunku do której orzeczony został obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, związanemu z pobytem w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego, nie może opuszczać terenu tego zakładu bez zezwolenia kierownika zakładu.

3. Sąd zarządza przymusowe doprowadzenie do zakładu leczniczego osoby uchylającej się od wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 2, przez organ Policji⁸⁴.

⁸³ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 59 pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

⁸⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁸⁵ Dodany przez art. 59 pkt 1 ustawy wymienionej w przypisie 83.

4.⁸⁶ Jeżeli zarządzenie przymusowego doprowadzenia dotyczy żołnierza, wykonuje je Żandarmeria Wojskowa lub wojskowy organ porządkowy.

Art. 33. 1.⁸⁷ Policja, Żandarmeria Wojskowa i wojskowy organ porządkowy, wykonując zarządzenie przymusowego doprowadzenia osób, o których mowa w art. 30 oraz art. 32 ust. 3 i 4, ma prawo ich zatrzymania tylko w niezbędnych wypadkach i na czas konieczny do wykonania tego zarządzenia.

2.⁸⁸ Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb doprowadzania osób, o których mowa w art. 30 ust. 1 i art. 32 ust. 3.

3.⁸⁹ Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, tryb doprowadzania osób, o których mowa w art. 30 ust. 2 i art. 32 ust. 4.

Art. 34. 1. Obowiązek poddania się leczeniu trwa tak długo, jak tego wymaga cel leczenia, nie dłużej jednak niż 2 lata od chwili uprawomocnienia się postanowienia.

2.⁹⁰ W czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu sąd może na wniosek kuratora, po zasięgnięciu opinii zakładu leczącego, bądź na wniosek zakładu leczącego zmieniać postanowienia w zakresie rodzaju zakładu leczenia odwykowego.

3. W czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu stacjonarny zakład leczący może ze względów leczniczych skierować osobę zobowiązaną do innego zakładu w celu kontynuowania leczenia odwykowego, powiadamiając o tym sąd.

4. O ustaniu obowiązku poddania się leczeniu przed upływem okresu wskazanego w ust. 1 decyduje sąd na wniosek osoby zobowiązanej, zakładu leczącego, kuratora, prokuratora lub z urzędu, po zasięgnięciu opinii zakładu, w którym osoba leczona przebywa.

5. W wypadku ustania obowiązku poddania się leczeniu ponowne zastosowanie tego obowiązku wobec

tej samej osoby nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od jego ustania.

Art. 35. 1. Sąd, który nałożył na osobę uzależnioną od alkoholu obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, jeśli uzna, że na skutek takiego uzależnienia zachodzi potrzeba całkowitego ubezwłasnowolnienia tej osoby — zawiadamia o tym właściwego prokuratora.

2. W razie orzeczenia ubezwłasnowolnienia sąd opiekuńczy, określając sposób wykonywania opieki, orzeka o umieszczeniu tej osoby w domu pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu, chyba że zachodzi możliwość objęcia tej osoby inną stałą opieką.

3. Do obowiązków opiekuna osoby ubezwłasnowolnionej stosuje się odpowiednio również przepisy dotyczące obowiązków kuratora, o którym mowa w art. 31.

Art. 36. 1. Do stacjonarnego zakładu leczniczego i domu pomocy społecznej ma prawo wstępu o każdej porze sędzia w celu kontroli legalności skierowania i przebywania w takim zakładzie lub domu osób, na które został nałożony obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu, oraz warunków, w jakich osoby te przebywają.

2.⁹¹ Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb sprawowania kontroli, o której mowa w ust. 1, określając szczegółowy zakres zagadnień podlegających kontroli, formy wykonywania kontroli, sposób dokumentowania jej przebiegu i wyników oraz postępowanie pokontrolne, w tym tryb przekazywania rezultatów kontroli zainteresowanym podmiotom, a zwłaszcza kontrolowanym jednostkom organizacyjnym i ich jednostkom nadrzędnym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają w tym zakresie ustawowych uprawnień prokuratora.

Art. 37. 1. Osoby umieszczone w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, uzależnione od alkoholu, mają obowiązek poddania się zarządzoneму leczeniu odwykowemu.

2. Leczenie odwykowe zarządza administracja zakładu lub schroniska w stosunku do małoletniego za zgodą przedstawiciela ustawowego, a w razie jej braku, jak również w stosunku do osoby pełnoletniej — za zezwoleniem sądu wykonującego orzeczenie, wydanym po zasięgnięciu opinii biegłego.

3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia⁵, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady i tryb postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego osób, o których mowa w ust. 1.

⁸⁶ Dodany przez art. 59 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 83.

⁸⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 59 ust. 3 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 83.

⁸⁸ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 3 oraz przez art. 59 pkt 3 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 83.

⁸⁹ Dodany przez art. 59 pkt 3 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 83.

⁹⁰ W zakresie, w jakim wyłącza uprawnienie osoby zobowiązanej do poddania się leczeniu odwykowemu do złożenia wniosku o zmianę przez sąd postanowienia w przedmiocie rodzaju zakładu leczenia odwykowego, został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2001 r. sygn. akt P. 6/2001 (Dz. U. Nr 131, poz. 1478) za niezgodny z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 w związku z art. 2 i art. 30 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony dnia 16 listopada 2001 r.

⁹¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 22 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 51.

Art. 38. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia⁵, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego osób umieszczonych w zakładach karnych, aresztach śledczych i ośrodkach przystosowania społecznego⁹².

Art. 39.⁹³ Organy samorządu terytorialnego w miastach liczących ponad 50 000 mieszkańców i organy powiatu mogą organizować i prowadzić izby wytrzeźwień.

Art. 40. 1.⁹⁴ Osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdując się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień, zakładu opieki zdrowotnej lub innej właściwej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego albo do miejsca zamieszkania lub pobytu.

2. W razie braku izby wytrzeźwień osoby takie mogą być doprowadzone do jednostki Policji⁸⁴.

3. Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub jednostki Policji⁸⁴ pozostają tam aż do wytrzeźwienia, nie dłużej niż 24 godziny. Osoby do lat 18 umieszcza się w odrębnych pomieszczeniach, oddzielnie od osób dorosłych.

3a.⁹⁵ Osobie doprowadzonej do izby wytrzeźwień, jednostki Policji, zakładu opieki zdrowotnej lub innej właściwej placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego w warunkach, o których mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu. W zażaleniu osoba doprowadzona lub zatrzymana może domagać się zbadania zasadności i legalności doprowadzenia, jak również decyzji o zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania.

3b.⁹⁶ Zażalenie przekazuje się sądowi rejonowemu miejsca doprowadzenia lub zatrzymania w terminie 7 dni od daty doprowadzenia bądź zatrzymania. Do

⁹² Zlikwidowane na mocy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o zmianie Kodeksu karnego wykonawczego (Dz. U. Nr 14, poz. 85), która weszła w życie z dniem 27 marca 1990 r.

⁹³ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 6.

⁹⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁹⁵ Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁹⁶ W zakresie, w jakim nie gwarantuje osobie zatrzymanej w izbie wytrzeźwień prawa do udziału w posiedzeniu sądu, na którym rozpatrywane jest zażalenie w sprawie zasadności i legalności doprowadzenia do izby, jak również decyzji o zatrzymaniu oraz prawidłowości ich wykonania, został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2002 r. sygn. akt SK. 5/02 (Dz. U. Nr 84, poz. 763) za niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został ogłoszony dnia 25 czerwca 2002 r.

rozpoznania zażalenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.

3c.⁹⁵ W przypadku stwierdzenia bezzasadności lub nielegalności doprowadzenia lub zatrzymania albo poważnych nieprawidłowości związanych z ich wykonywaniem sąd rejonowy zawiadamia o tym prokuratora i organy przełożone nad organami, które dokonały doprowadzenia bądź zatrzymania.

4.⁹⁷ Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1, jest żołnierzem, przekazuje się ją Żandarmerii Wojskowej lub wojskowemu organowi porządkowemu.

5. O wypadkach uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu zawiadamia się niezwłocznie właściwą gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych⁸².

6.⁹⁸ O umieszczeniu w izbie wytrzeźwień zawiadamia się niezwłocznie:

- 1) w przypadku małoletnich — ich rodziców lub opiekunów oraz sąd opiekuńczy,
- 2) w przypadku innych osób — na ich żądanie, wskazane przez nie osoby.

Art. 41. 1. (skreślony).⁹⁹

2.¹⁰⁰ Pieniądze, przedmioty wartościowe i napoje alkoholowe znajdujące się przy osobach, o których mowa w art. 40 ust. 1, zatrzymuje się w depozycie.

3. Z depozytów pieniężnych izby wytrzeźwień mogą potrącać swe należności z tytułu opłat związanych z pobytem w izbie.

4. Na innych przedmiotach zatrzymanych w depozycie izbom wytrzeźwień służy ustawowe prawo zastawu celem zabezpieczenia tych należności.

Art. 42.¹⁰¹ 1. Wobec osób przyjętych do izb wytrzeźwień, które stwarzają zagrożenie dla życia lub zdrowia własnego lub innej osoby, niszczą przedmioty znajdujące się w ich otoczeniu, może być zastosowany przymus bezpośredni, polegający na przytrzymywaniu lub unieruchomieniu.

2. Przytrzymywanie jest doraźnym, krótkotrwałym unieruchomieniem osoby z użyciem siły fizycznej.

3. Unieruchomienie jest dłużej trwającym obezwładnieniem osoby z użyciem pasów, uchwytów, przesćcieradeł lub kaftana bezpieczeństwa.

⁹⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 59 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 83.

⁹⁸ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 3.

⁹⁹ Przez art. 1 pkt 24 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁰⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁰¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 3.

4. Przymus bezpośredni może trwać tylko do czasu ustania przyczyn jego zastosowania.

5. Za doprowadzenie i pobyt w izbie wytrzeźwień lub jednostce Policji pobierane są opłaty.

5a.¹⁰² Egzekucja należności, o których mowa w ust. 5, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb doprowadzania i przyjmowania osób, o których mowa w art. 40, do izb wytrzeźwień, jednostek Policji, innych placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zwalniania z tych izb, jednostek i placówek, a także organizację izb wytrzeźwień oraz innych placówek, z uwzględnieniem wymagań dotyczących kwalifikacji pracowników i warunków technicznych pomieszczeń, zakres opieki zdrowotnej nad doprowadzonymi tam osobami oraz maksymalną wysokość opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji.

Rozdział 3

Przepisy karne

Art. 43.¹⁰³ 1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w wypadkach, kiedy jest to zabronione, albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom,

podlega grzywnie.

2. Tej samej karze podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który nie dopełnia obowiązku nadzoru i przez to dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

3. W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 albo 2 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

4. Orzekanie w sprawach o przestępstwa określone w ust. 1 i 2 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

Art. 43¹.¹⁰⁴ 1. Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art. 14 ust. 1 i 2a—6 albo nabywa lub spożywa napoje alkoholowe w miej-

scach nielegalnej sprzedaży, albo spożywa napoje alkoholowe przyniesione przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania,

podlega karze grzywny.

2. Usiłowanie wykroczenia określonego w ust. 1 jest karalne.

3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy.

Art. 44.¹⁰⁵ Kto wbrew szczególnemu obowiązkowi nadzoru dopuszcza do sprzedawania, podawania lub spożywania napojów alkoholowych na terenie zakładu pracy, jak również powziąwszy wiadomość o sprzedawaniu, podawaniu lub spożywaniu na terenie zakładu pracy takich napojów nie podejmie prawem przewidzianego postępowania,

podlega karze grzywny.

Art. 45.¹⁰⁶ Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13 ust. 1 i 2:

1) dostarcza napoje alkoholowe do miejsc sprzedaży lub

2) nie uwidacznia informacji o szkodliwości spożywania alkoholu,

podlega karze grzywny.

Art. 45¹.¹⁰⁷ Orzekanie w sprawach o czyny wymienione w art. 43¹—45 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 45².¹⁰⁸ 1.¹⁰⁹ Kto wbrew postanowieniom zawartym w art. 13¹ prowadzi reklamę lub promocję napojów alkoholowych lub informuje o sponsorowaniu imprezy masowej, z zastrzeżeniem art. 13¹ ust. 5 i 6,

podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych.

2. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

3. Jeżeli czyn określony w ust. 1 został popełniony w zakresie działalności przedsiębiorcy⁶⁵, za sprawcę czynu zabronionego uznaje się osobę odpowiedzialną za zlecenie lub prowadzenie reklamy napojów alkoholowych.

¹⁰⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁰⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁰⁷ Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁰⁸ Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁰⁹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 ustawy wymienionej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 14 września 2001 r.

¹⁰² Dodany przez art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 1368), która weszła w życie z dniem 30 listopada 2001 r.

¹⁰³ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹⁰⁴ Dodany przez art. 1 pkt 27 ustawy wymienionej w przypisie 3.

Art. 45^{3, 108} 1.¹¹⁰ Kto bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom prowadzi obrót hurtowy napojami alkoholowymi,

podlega grzywnie od 10 000 do 500 000 złotych.

1a.¹¹¹ W razie popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy, można także orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na hurtowym obrocie napojami alkoholowymi.

2. W wypadkach mniejszej wagi sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega karze grzywny do 5 000 zł.

3. Orzekanie w sprawach o czyn wymieniony w ust. 1 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu karnym.

4. Jeżeli czyn określony w ust. 1 został popełniony w zakresie działalności przedsiębiorcy⁶⁵, za sprawcę czynu zabronionego uznaje się osobę odpowiedzialną za wprowadzenie napojów alkoholowych do obrotu hurtowego.

Art. 46. 1.¹¹² Napojem alkoholowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy w stężeniu przekraczającym 0,5%.

1.¹¹³ Napojem alkoholowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy pochodzenia rolniczego w stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu.

2.¹¹⁴ Stan po użyciu alkoholu zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

¹¹⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 § 2 pkt 15 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r.

¹¹¹ Dodany przez art. 1 pkt 30 ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹¹² W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 ustawy wymienionej w przypisie 3, który wszedł w życie z dniem 14 czerwca 2002 r. W brzmieniu tym obowiązuje do dnia 9 listopada 2002 r.

¹¹³ W brzmieniu ustalonym przez art. 40 ustawy z dnia 25 lipca 2001 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich oraz obrocie tymi wyrobami (Dz. U. Nr 128, poz. 1401), która wejdzie w życie z dniem 10 listopada 2002 r.

¹¹⁴ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 ustawy z dnia 27 lipca 1991 r. o zmianie ustawy — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 73, poz. 321), która weszła w życie z dniem 1 października 1991 r.

1) stężenia we krwi od 0,2‰ do 0,5‰ alkoholu albo

2) obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg do 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

3.¹¹⁴ Stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi lub prowadzi do:

1) stężenia we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu albo

2) obecności w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³.

Art. 47. 1. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione po spożyciu alkoholu, osoba podejrzana może być poddana badaniu koniecznemu do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, w szczególności zabiegowi pobrania krwi. Zabiegu pobrania krwi dokonuje fachowy pracownik służby zdrowia.

2.¹¹⁵ Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz ministrem właściwym do spraw pracy, w drodze rozporządzenia, określa warunki i sposób dokonywania badań, o których mowa w ust. 1 i w art. 17 ust. 3.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 48. 1. Przez użyte w dotychczasowych przepisach określenie „stan wskazujący na użycie alkoholu” rozumie się stan po użyciu alkoholu.

2. (pominięty).¹¹⁶

Art. 49. Traci moc ustawa z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 69, poz. 434, z 1969 r. Nr 13, poz. 95 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115).

Art. 50.¹¹⁷ Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc dotychczasowe przepisy, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Art. 51. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia.¹¹⁸

¹¹⁵ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 ustawy wymienionej w przypisie 3.

¹¹⁶ Zamieszczony w obwieszczeniu.

¹¹⁷ Ust. 2 oraz oznaczenie ust. 1 skreślone przez art. 1 pkt 24 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹¹⁸ Ustawa została ogłoszona dnia 12 listopada 1982 r.